

Kultura a společnost v evropských dějinách

Mgr. Ondřej Daniel, Ph.D. a hosté Centra pro studium populární kultury

LS 2020/2021, čtvrtek, 15:50-17:30

302B (302B; nám. J. Palacha 2 - USD) FF UK, nám. Jana Palacha 2, Praha 1 nebo online (MS Teams)

Přihlašování skrze SIS (pro účastníky mimo FF UK e-mailem na ondrej.daniel@ff.cuni.cz)

Požadavky k udělení atestace:

Podmínkou pro absolvování zkoušky je aktivní účast v hodinách (kontrolovaná absence), přednesení krátké prezentace (referátu) a vypracování eseje obsahující vlastní seznam přečtené literatury.

Podmínkou pro získání zápočtu je aktivní účast v hodinách (kontrolovaná absence) a přednesení referátu. Podmínkou pro získání kolokvia je aktivní účast v hodinách (kontrolovaná absence).

Maximální počet povolených absencí:

jednooborové studium = 3 absence

dvouoborové studium = 4 absence

Základní literatura:

- Burke Peter: Lidová kultura v raně novověké Evropě, Praha 2005.
- Daniel Ondřej a kol.: Kultura svépomocí, Praha 2016.
- Machek Jakub: Počátky populární kultury v českých zemích, Příbram 2017.
- Van Dülmen Richard: Kultura a každodenní život v raném novověku 16. a 18. století, Praha 1999.

Rámcová struktura kurzu a seznam doporučených studií k referátům a diskuzi

1. Lidová kultura, 18. 2. 2021

Bachtin, Michail: Francois Rabelais a lidová kultura středověku a renesance, Praha 2007.
Ginzburg, Carlo: Sýr a červi, Praha 2000.

2. Počátky populární kultury (host: Jakub Machek), 25. 2. 2021

Klimeš, Ivan: Děti v brlohu. In: Kinematograf!: věvec studií o raném filmu. Praha 2013: 128-167.
Machek, Jakub: Počátky populární kultury na přelomu 19. a 20. století. In: Daniel Ondřej, Tomáš Kavka, Jakub Machek a kol.: Populární kultura v českém prostoru. Praha 2013, str. 88-104.

3. Dělnická kultura, 4. 3. 2021

Thompson, E. P.: The Making of the English Working Class. London 1963.
Engels, Bedřich: Postavení dělnické třídy v Anglii. Praha 1950.

4. Kulturní studia (host: Jiřina Šmejkalová), 11. 3. 2021

Šmejkalová, Jiřina: Cultural and Media Studies: The Politics of Location. Interview with Ann Gray. Media Studies, 4/2007: 463-478.
Šmejkalová, Jiřina: Cultural Studies, sociologie kultury a "my": úvaha mírně metodologická. Sociologický časopis / Czech Sociological Review. 1-2/2004: 77-94.

5. Masová kultura (host: Martin Mejzr), 18. 3. 2021

Adorno, Theodor a Max Horkheimer: Dialektika osvícenství, Praha 2009, kapitola Kulturní průmysl. Osvícenství jako masový podvod, str. 123-166.
Kittler, Friedrich: Gramofon, film, typewriter, Praha 2017.

6. Subkultura, 25. 3. 2021

Daniel, Ondřej: Násilím proti novému biedermeieru. Subkultury a většinová společnost pozdního státního socialismu a postsocialismu, Praha 2016.
Daniel, Ondřej: kapitola 1. In: Daniel Ondřej a kol.: Kultura svépomocí, Praha 2016, str. 13-32.

7. Kultura na koleni (host: Karel Šima), 8. 4. 2021

Gibas, Petr a Karel Šima: Kutilství mezi státním socialismem a globálním kapitalismem. *Studia Ethnologica Pragensia* 1/2020.

Šima, Karel a Miroslav Michela: Why fanzines? Perspectives, topics and limits in research on Central Eastern Europe. *Forum Historiae*, 1/2020.

8. Subkulturní archiv (host: Miroslav Michela), 15. 4. 2021

Atton, Chris: Popular Music Fanzines: Genre, Aesthetics and the "Democratic Conversation". *Popular Music and Society*, 4/2010: 517–531.

Liming, Sheila: Of Anarchy and Amateurism. *Zine Publication and Print Dissent. The Journal of the Midwest Modern Language Association*, 2/2010: 121-145.

9. Gender a populární kultura (host: Blanka Nyklová), 22. 4. 2021

Grossman, Diane: Feminism, Gender, and, Popular Culture. In: Naples Nancy A. (ed.), *Companion to Feminist Studies*, London 2020, Chapter 18.

Redfern Catherine a Kristin Aune: Reclaiming the F word. London 2010, str. 171 - 203, Chapter Popular culture free from sexism.

10. Šíření kultury: materiální a imaginární aspekty (host: Jiří Andrs), 29. 4. 2021

Andrs, Jiří a Adam Havlík: kapitoly 4.1 a 4.2. In: Daniel Ondřej a kol.: *Kultura svépomocí*, Praha 2016, str. 101-129.

Jurčák, Alexej: Bylo to na věčné časy, dokud to neskončilo: Poslední sovětská generace, Praha 2018, str. 189-241 (kapitola Imaginární Západ: jiné prostory pozdního socialismu).

11. Kultura dětí a mládeže (host: Tomáš Kavka), 6. 5. 2021

Steinberg, Shirley R.: Why Study Youth Culture. In: Steinberg Shirley R., Priya Parmar and Birgit Richard, *Contemporary Youth Culture, An International Encyclopedia, Volume I.*, Westport 2006.

Kavka, Tomáš: Cesta českou časopiseckou pubertou 20. století až do horké současnosti, *Lógr* 16, 2019, str. 84-89.

12. Retro-kultura, nostalgie a věk, 13. 5. 2021

Boym, Svetlana: *The Future of Nostalgia*, New York 2001.

Reynolds, Simon: *Retromania. Pop Culture's Addiction to Its Own Past*, New York 2011.